

Toelichting op het definitief ontwerp en bijkomende zaken voor groot onderhoud van de Eksterstraat en omgeving (Inclusief Nachtegaalstraat en gedeelte Leeuwerikstraat)

Deze toelichting hoort bij de afronding van de inspraakprocedure.

Tekeningen behorende bij deze toelichting

- Teknr 12.168 versie 20-03-2019, Definitief ontwerp groot onderhoud Eksterstraat e.o. in kleur
- Teknr. 12.169 versie 20-03-2019, Bestaande situatie met te kappen bomen,
- Teknr. 12.170 versie 20-03-2019, Definitief ontwerp met invulling groenplan, met inlegvel met voorbeeld van boom- en plantsoorten

Waarom groot onderhoud van de Eksterstraat en omgeving?

Uit riolinspecties blijkt dat de riolering in de Eksterstraat, Nachtegaalstraat en een gedeelte van de Leeuwerikstraat niet naar behoren functioneert. Om dit te verhelpen gaat de gemeente groot onderhoud in genoemde straten verrichten. Bij het groot onderhoud wordt de riolering vervangen, het groen wordt waar nodig vernieuwd en de straten worden weer op hun oorspronkelijke aanleghoogte aangelegd.

Enquête

Begin 2018 is een enquête gehouden onder de bewoners. Er zijn 3 enquêtes ingevuld. Reacties die over onderwerpen gingen die buiten het plangebied vallen, zijn niet in deze toelichting meegenomen.

Definitief ontwerp

De huidige inrichting en status van de straten is vooral als uitgangspunt gebruikt voor het ontwerp. Het verrichten van groot onderhoud maakt het mogelijk gelijktijdig verbeteringen aan te brengen en waar mogelijk knelpunten op te lossen op gebied van parkeren, groen, openbare verlichting en functie van de weg. Waar mogelijk worden ook klimaatadaptieve maatregelen toegepast. Dat zijn maatregelen die de gevolgen van het veranderende klimaat (hevige regenbuien / "hoosbuien", hitte) zoveel mogelijk beperken.

Van het plangebied heeft de gemeente aan de hand van: de reacties uit de enquête en de doorlopen inspraakprocedure met een schetsontwerp en het daarop volgende voorlopig ontwerp, het definitief ontwerp vastgesteld. Dit is tekening 12.168 met het gekleurde ontwerp.

30 km/uur zone

Binnen de wijk hebben Gerrit van Dalenstraat en de Leeuwerikstraat de functie van wijkontsluiting voor het doorgaande verkeer binnen de wijk.

In de bestaande situatie is het zuidelijk deel van de Eksterstraat onderdeel van de 30 km/uur zone. In de bocht gaat de doorgaande weg van de Eksterstraat nabij Eksterstraat 13 ineens over in een erf. Dit is een onlogische grens. De grens wordt op het definitief ontwerp verschoven naar de aansluiting met de Leeuwerikstraat.

Erf

De Nachtegaalstraat en een groot gedeelte van de Eksterstraat is al een erf. Hieraan wordt nu ook het zuidelijk deel van de Eksterstraat toegevoegd.

De belangrijkste kenmerken van een erf zijn:

- *Het erf moet een verblijfsfunctie hebben, het verkeer heeft in hoofdzaak zijn bestemming of zijn vertrekpunt binnen het erf.*

Dat is de situatie voor zowel de Nachtegaalstraat en de Eksterstraat.

- *De snelheid is laag, door snelheidsbeperkende voorzieningen, zodat stapvoets rijden redelijker wijze uit die omstandigheden voortvloeit.*

De lengtes in rechtstand om snelheid te ontwikkelen zijn in deze erfstraten zeer beperkt. Daarom hoeven er geen aanvullende snelheidsverlagende maatregelen genomen te worden.

- *Geen verhoogd trottoir, indeling naar weggebruiker en indeling naar rijrichting.*
Een kenmerk van een erf is dat er geen verhoogd trottoir aanwezig is. Als basis bestratingmateriaal worden in het definitief ontwerp alleen grijze betonstraatstenen gebruikt. Er komen geen tegels in het erf om een trottoir te maken. De voetganger is vrij om overal te lopen. Parkeren mag alleen in de daarvoor bestemde vakken. De auto is vrij om overal in elke richting op de verharding te rijden.
Uit oogpunt van klimaatadaptieve maatregelen (zie ook uitleg verderop) maakt de gemeente minder verharding ten gunste van het onverharde oppervlak dat een betere bijdrage levert aan opname van regenwater en het bestrijden van de toename van hitte in bebouwd gebied. Daarom is de doorgaande weg voorlangs Eksterstraat 1 t/m 11 niet meer in het plan opgenomen en is het wegprofiel van het zuidelijke gedeelte versmald naar een weg met een breedte van 4,75 m. De doorgaande weg van de Eksterstraat loopt nu aan de kant van Eksterstraat 2 t/m 8. Hiervoor in de plaats komt een groter plantvak voor de woningen van Eksterstraat 1 t/m 11. De ruimte tussen plantvak en tuinen is breed, namelijk 2,40 meter.
Het bewonersvoorstel van één bewoner om éénrichtingsverkeer in het woonerf in te stellen is volgens de verkeersregels van een erf niet toegestaan.
- *Parkeren uitsluitend op plaatsen die zijn aangeduid met een P-tegel.*
Alle parkeervakken in het erf worden voorzien van een P-tegel. Parkeren buiten de vakken is niet toegestaan, ook niet voor garages.

Aansluiting van de straten onderling

- Zijstraten in het erf.
In het erf zijn de straten onderling gelijkwaardig. Verkeer van rechts heeft voorrang. De snelheden zijn laag en de voorrang spreekt voor zich. Er zijn geen extra voorzieningen aangebracht om de voorrang te verduidelijken.
- Aansluiting van een erf op een 30 km/uur zone.
Deze vindt plaats met inritbanden en een doorlopend trottoir. Hiermee is de voorrang geregeld. Dat geldt voor de aansluitingen tussen de Eksterstraat met de Gerrit van Dalenstraat en de Eksterstraat met de Leeuwerikstraat.
- Aansluiting wegen binnen een 30 km/uur zone.
Binnen de 30 km/uur zone heeft verkeer van rechts voorrang. De aansluiting tussen de Gerrit van Dalenstraat en de Leeuwerikstraat wordt daarom als een gelijkwaardige kruising vormgegeven.

Uitbreiding parkeerplaatsen

Om een indruk te krijgen van de parkeerdruk in het plangebied zijn buiten de schoolvakantieperioden drie stuks avond-parkeertellingen na 23.00 uur gehouden in februari 2018 (dinsdag-, donderdag en zaterdagavond). Objectief gezien blijkt de parkeerdruk op de telavonden mee te vallen. Er was altijd wel ergens een parkeerplekje nabij beschikbaar. Opvallend is, dat er bij sommige woningen het parkeren op eigen erf niet meer beschikbaar is, terwijl dat wel in het koopcontract is opgenomen en de verkaveling van de percelen hierop gericht is.
Op het zuidelijk deel van de Eksterstraat worden 3 parkeerplaatsen bijgemaakt. De cocon voor de vuilcontainer tegenover Nachtegaalstraat 10 wordt buiten de parkeerplaats geplaatst. Dat levert een extra parkeerplaats op.

Vormgeving parkeervakken

De vormgeving van de parkeervakken in rode betonstraatstenen sluit aan op de huidige standaard voor parkeervakken in de gemeente Papendrecht. In plaats van de gebruikelijke zwarte betonstraatstenen is hier gekozen voor rood, omdat deze kleur minder warmte absorbeert dan zwart.
In het kader van klimaatadaptatie wordt waar mogelijk het water geïnfiltreerd in de bodem via een open verharding of wordt over de verharding vertraagd afgevoerd naar de singel.
Om die reden worden de parkeerplaatsen in het zuidelijk gedeelte van de Eksterstraat uitgevoerd in grasbetontegels, waarbij het water in de bodem infiltreert en vertraagd over de berm naar de singel afstroomt (zie verderop ook het item over klimaatadaptatie). De parkeervakindeling wordt met tegels of betonstraatstenen gedaan, zodat op een gesloten wegdek uitgestapt kan worden.

Ophoging

De hoogte van de straat wordt naar de oorspronkelijke aanleghoogte teruggebracht. De ophoging zal variëren tussen 0 en 30 cm. De gemeente zorgt voor de aansluiting over 1 meter op particulier gebied. Het ophogen van eigen tuin en achterpad is voor de verhuurder of woningeigenaar. Om een inschatting te maken wat de ophoging voor u betekent, kunt u ervan uitgaan dat de gemeente op de grens van de voortuinen de straat ophoogt tot ongeveer 15 centimeter onder het niveau van de drempel van de voordeur.

Klimaatadaptieve maatregelen door gemeente en bewoners

Door de gemeente in openbaar gebied:

Met klimaatadaptieve maatregelen probeert de gemeente bij de nieuwe groot onderhoudsprojecten de gevolgen van het veranderende klimaat, met steeds frequentere hevige regenbuien en de toename van warmte (hittestress) in bebouwd gebied, zoveel mogelijk te beperken.

De riolen kunnen de toekomstige hevige regenbuien niet aan als de gemeente en waterschappen geen aanvullende maatregelen nemen. Zo groot kunnen de riolen niet aangelegd worden, om al het water dat in zo'n korte tijd valt te bergen. Ook is het niet zinvol om al het schone regenwater in die hoeveelheden naar de rioolwaterzuivering af te voeren, of dit water direct in een keer op de singels te lozen. Dat kunnen de singels op den duur niet aan. Het landelijke advies is, het water zoveel mogelijk ter plekke op te vangen, vast te houden en vertraagd af te voeren naar bodem en singel. Niet waterdoorlatende verharding doet het water snel afstromen naar de riolen en geeft wateroverlast op straat. Open verharding en groen vangt water op en laat het vertraagd afstromen. Daar komt nog bij dat verharding warmte vasthoudt, waardoor de toename van warmte in bebouwd gebied erg toeneemt. Groen in de vorm van bomen en beplanting, en minder verharding is op dit moment de beste oplossing om de toename van hitte te bestrijden. Met het weglaten van de doorgaande weg langs de woningen van Eksterstraat 1 t/m 13 en het versmallen van de zuidelijke Eksterstraat wordt 340 vierkante meter minder verhard oppervlak aangelegd.

Door een andere wegconstructie met veel holle ruimte en andere aanpassingen kan regenwater tijdelijk onder het wegdek worden vastgehouden, deels in de bodem wegzakken en vertraagd worden afgevoerd naar de singel.

Voor die methode kiest de gemeente in de straten Nachtegaalstraat, een gedeelte Eksterstraat en Leeuwerikstraat. In de zuidelijke Eksterstraat wordt het water over het wegdek via de berm afgevoerd naar de singel.

Daarnaast plaatst de gemeente binnen het plangebied een aantal bomen bij. Het aantal bomen is nu 7 stuks. Het aantal in de nieuwe situatie wordt 14 stuks. Dat levert op termijn een bijdrage aan de bestrijding van opwarming van uw omgeving.

Door bewoners in particulier gebied:

De huidige tendens is dat veel bewoners hun voortuin en achtertuin verharden. Dat is qua gebruik en onderhoud wellicht makkelijk, maar nadelig voor de opvang van water, want dat water stroomt direct af naar openbaar gebied of achterpad. De gemeente kan op termijn niet zoveel maatregelen nemen om al dat water op te vangen. Ook zijn volledig bestrate tuinen warmer dan tuinen met groenbeplanting en bomen. Gemeente en waterschappen proberen door voorlichting bewoners te stimuleren om in de tuinen minder gesloten verharding en meer groen aan te brengen. De gemeente doet mee met de landelijke actie "Operatie Steenbreek". Kijk eens op de site van www.operatiesteenbreek.nl en laat u inspireren. Ook het waterschap Rivierenland heeft een inspirerende site www.hohohoosbui.nl en stelt subsidies ter beschikking aan haar bewoners als die minder verharding aanbrengen en daarvoor in de plaats groen aanplanten, een boom planten, een regenton aanschaffen en dergelijke.

Als gevolg van de ophoging van de straat gaat u straks waarschijnlijk uw voortuin ophogen. Overweeg dan ook de mogelijkheid van minder verharding en meer groen in de tuin.

Op de inloopavond heeft de gemeente in een aparte informatiestand informatie verschaft over de subsidiemogelijkheden en de aanpassingen in particuliere tuin.

Riolering

In het projectgebied wordt het gemengde rioolstelsel vervangen door een nieuw gemengd vuilwaterriool met afvoer naar de rioolwaterzuivering. De dakvlakken van de huizen blijven op het vuilwaterriool aangesloten.

Om de grondwaterstand te beheersen wordt naast het vuilwaterriool ook een drainageriool aangelegd. In de Nachtegaalstraat, een gedeelte Eksterstraat en Leeuwerikstraat wordt een waterbergende weg-fundering met holle ruimte aangelegd waarin het regenwater via de bestrating of kolken wordt geïnfilteerd. Dit water zakt deels weg in de bodem, of wordt vertraagd afgevoerd naar de singel. Is de waterbergende fundering door hevige regenval vol, dan wordt dit water versneld naar de singel afgevoerd om water op straat te beperken.

Huisaansluiting van de riolering

De rioolaansluiting op gemeentegrond wordt uit praktische overweging door de gemeente op kosten van de gemeente vervangen. De gemeente legt de rioolaansluiting bij de erfgrans op de oorspronkelijke aanleghoogte aan. De rioolaansluiting is vanaf de woning tot aan het hoofdriool eigendom van de woningeigenaar. De woningeigenaar kan op eigen kosten in zijn tuin de rioolaansluiting vervangen. Het is dikwijls wel verstandig om dit te doen in verband met het goed blijven functioneren van de rioolaansluiting. Lees hierover ook hetgeen beschreven staat op bladzijde 3 en verder van de lijst met "Meest gestelde vragen voor groot onderhoud" die u kunt vinden op de website van de gemeente www.papendrecht.nl/werkzaamheden.

Wellicht kan de civieltechnische aannemer die het groot onderhoud voor de gemeente uitvoert, de werkzaamheden voor u uitvoeren. De gemeente weet nu nog niet welke aannemer het groot onderhoud gaat uitvoeren, omdat het werk nog moet worden aanbesteed.

Natuurvriendelijke oever

De waterkant van de singel langs het zuidelijk deel van de Eksterstraat wordt uitgevoerd als een zogenaamde natuurvriendelijke oever. Dat is een flauwe oever met riet-beplanting.

Bomen

Met het oog op de conditie en levensverwachting van de bestaande bomen in relatie tot de werkzaamheden van het groot onderhoud is uitgebreid boomonderzoek uitgevoerd.

De kleine bomen in de Nachtegaalstraat en Eksterstraat kunnen de ophoging niet aan, en het is goedkoper om deze bomen door nieuwe te vervangen. De winterlinde op de hoek bij Eksterstraat 13 blijft behouden. De zwarte linde naast Leeuwerikstraat 2 is te veel gekandelaard om er nog een goede boom van te maken en wordt verwijderd. Onder de singel, de Wetering, moet de riolering die de zuidelijke Leeuwerikstraat verbindt ook vervangen worden. De boom, een groot bladerige els, op de hoek van de flat van de Leeuwerikstraat naast huisnummer 18 staat boven op de te vervangen riolering en moet voor de rioolvervanging worden verwijderd.

- De locaties van de te kappen bomen zijn weergegeven op tekeningnummer 12.169 van de bestaande situatie.
- De nieuwe locaties van de bomen en de boomsoorten zijn op tekeningnummer 12.170 van het definitief ontwerp met groenplan aangegeven.

Er worden 13 nieuwe bomen geplant. Per saldo zal het aantal bomen met 5 stuks toenemen.

Groenvakken

In de plantvakken worden nieuwe (lage) heesters geplant. De soorten zijn op tekeningnummer 12.170 van het definitief ontwerp met groenplan aangegeven. Het inlegvel geeft voorbeelden van de bomen en de plantsoorten. De gemeente heeft een bijenconvenant ondertekend, waarbij de gemeente de intentie heeft vastgelegd veel bij-vriendelijke beplanting toe te passen. De gekozen soorten van bomen en de heesters zijn bij voorkeur bij-vriendelijk.

Openbare verlichting

De locatie van de huidige lichtmasten wordt zoveel mogelijk gehandhaafd met plaatselijk een enkele verschuiving als gevolg van de gewijzigde situatie.

Containeraanbiedplaatsen

De aanbiedplaatsen van de huisvuilcontainers zijn zoveel mogelijk op of nabij de bestaande locaties gehandhaafd. De containeraanbiedplaatsen zijn met een vuilnisbaksymbool aangeduid op tekeningnummer 12.168. De algemene vuilcontainer tegenover Nachtegaalstraat 10 is zoals eerder beschreven uit het parkeervak verplaatst. Op verzoek worden de algemene vuilcontainers tegenover Leeuwerikstraat 8 iets verder naar achteren geplaatst, zodat bij het uitparkeren meer zicht is op het verkeer van de Leeuwerikstraat. De groenafvalcontainer op de hoek van Leeuwerikstraat 8 wordt naar de containers aan de overkant verplaatst.

Eigendomsgrenzen

Voordat de uitvoering van groot onderhoud plaats gaat vinden worden bewoners en eigenaren verzocht hagen die over gemeentegrond hangen terug te snoeien tot eigen perceelgrens. Indien hagen op gemeentegrond staan, moeten deze door bewoners en eigenaren worden verwijderd.